

«АСТАНА МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ»

АҚ

Ортопедиялық және балалар стоматологиясы
кафедрасы

Тіс протездерін дайындау технологиясы бойынша
дәріс

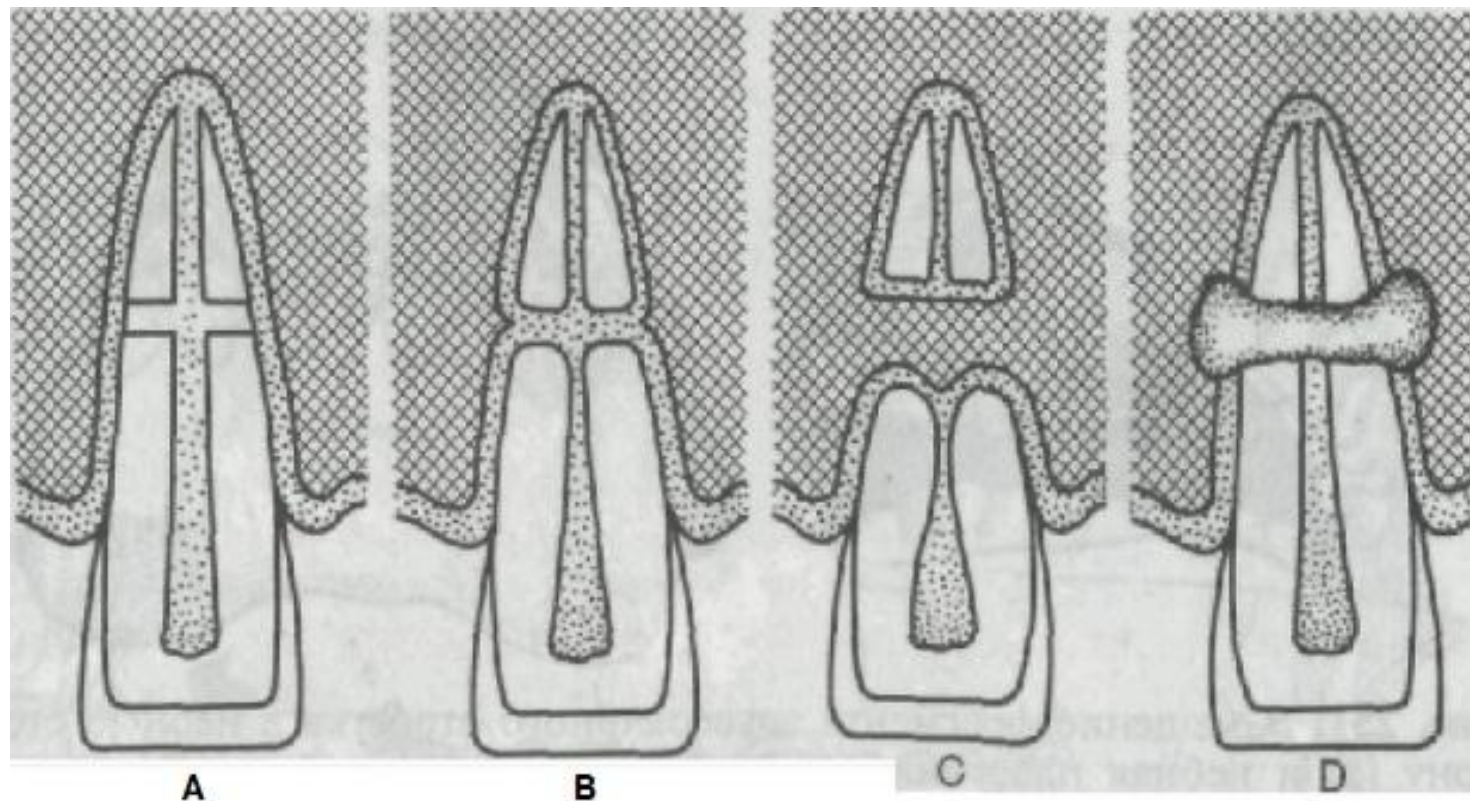
Тістер мен жақтардың жарақаты
кезінде қарапайым аппараттар мен
протездерді жасау технологиясы.

Тістің орнынан шығып кетуі

Жедел жарақат нәтижесінде тістің орнынан қозғалуы. Тістің **орнынан шығып кетуі** периодонтың, шеңберлі байламның және кызыл иектің үзілуімен, жыртылуымен жүреді. Анамнезде нақты себебі жазылады: тұрмыстық, көліктік, спортпен шұғылдану, кәсіптік, стоматологиялық ем нәтижесінде туындайды.

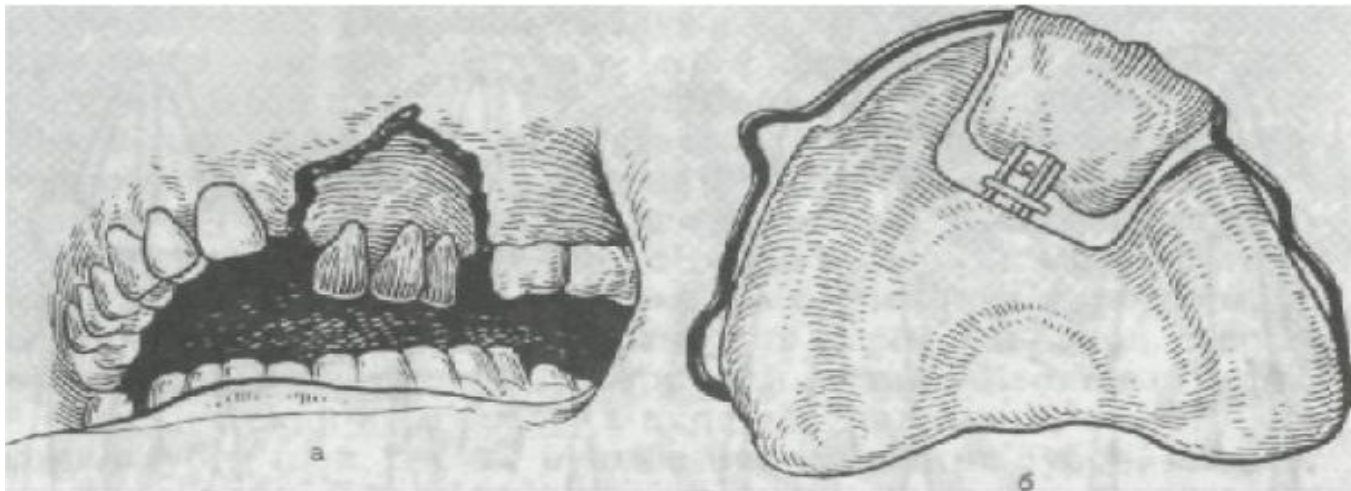
- Емі: комбинерленген. Толық шығу кезінде реплантация, ал жартылай шығуда консервативті. Тістің шығуы сауыт деңгейінде болса салмалармен протездеу немесе жасандаы сауыт қолдануға болады. Мойын бөлігіндегі сыныктар кариес нәтижесінде туындайды. Бұнда тұқылды штифтi салма және жасанды сауыт қолданамыз.

- Негізгі ем тіс үстілік-шина көмегімен тісті бекіту. 1-2 айда тіс орнына келеді.
Жазылудын 4 түрін ажыратады:

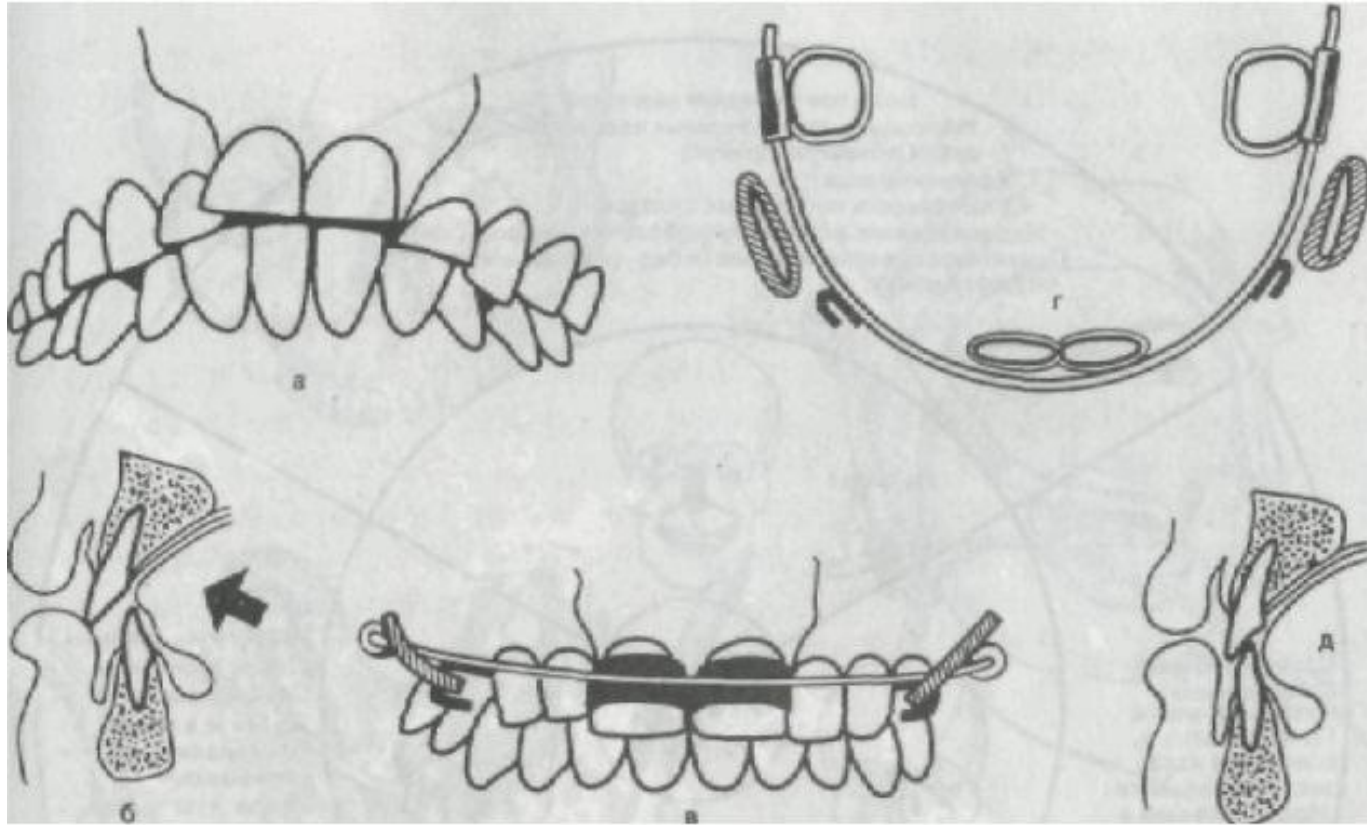

Альвеолярлы өсіндінің сынуы

- Жоғарғы жақтың алдыңғы бөліктерінде кездеседі.
Емі: консервативті, сынықтарды репозициялау.
Өсінді тістермен бірге таңдайға жылжыса
ажыратушы таңдайлық пластинка қолданамыз.

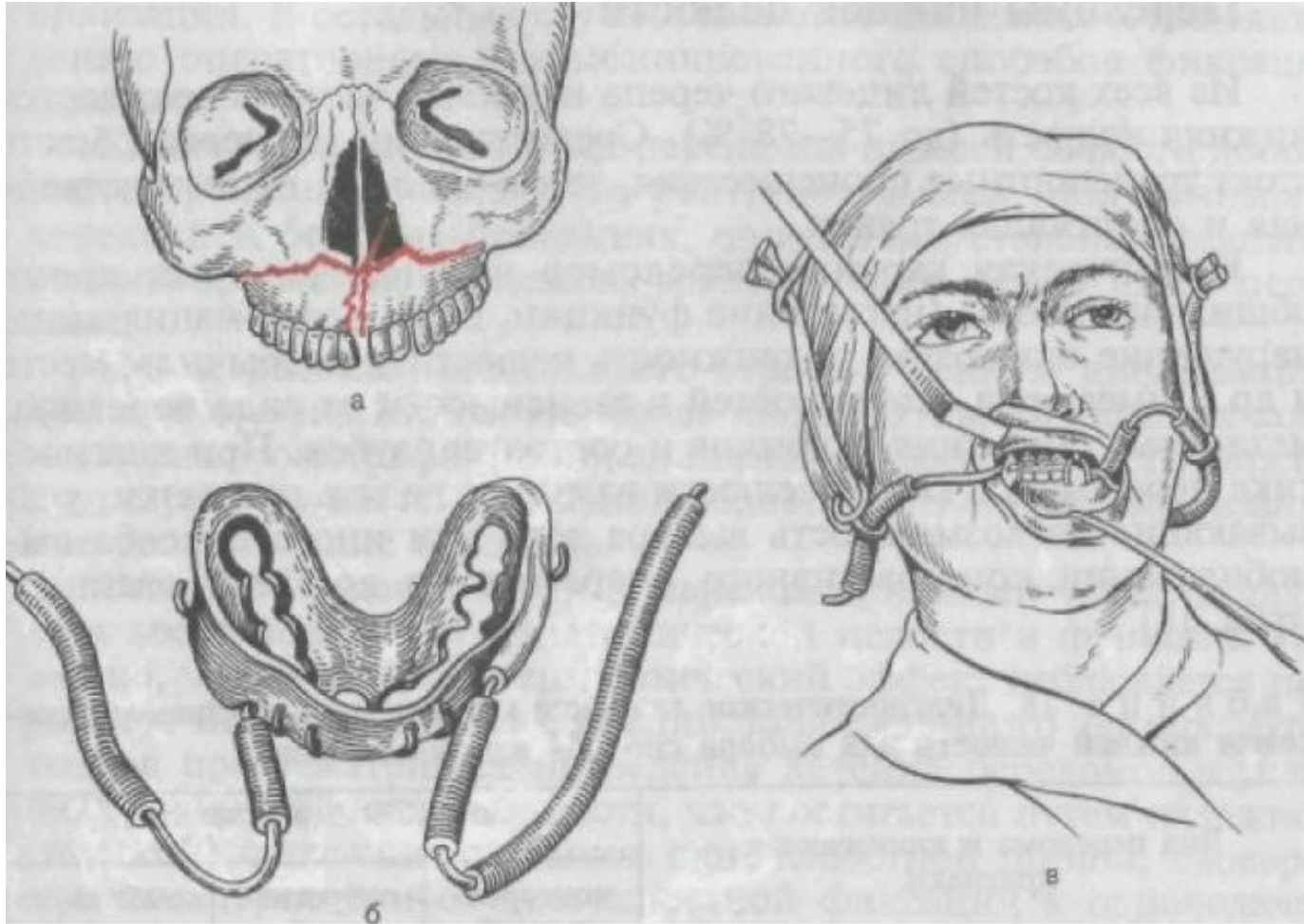

Ортодонтиялық құрылғы көмегімен сынықты орнына келтіруге болады.

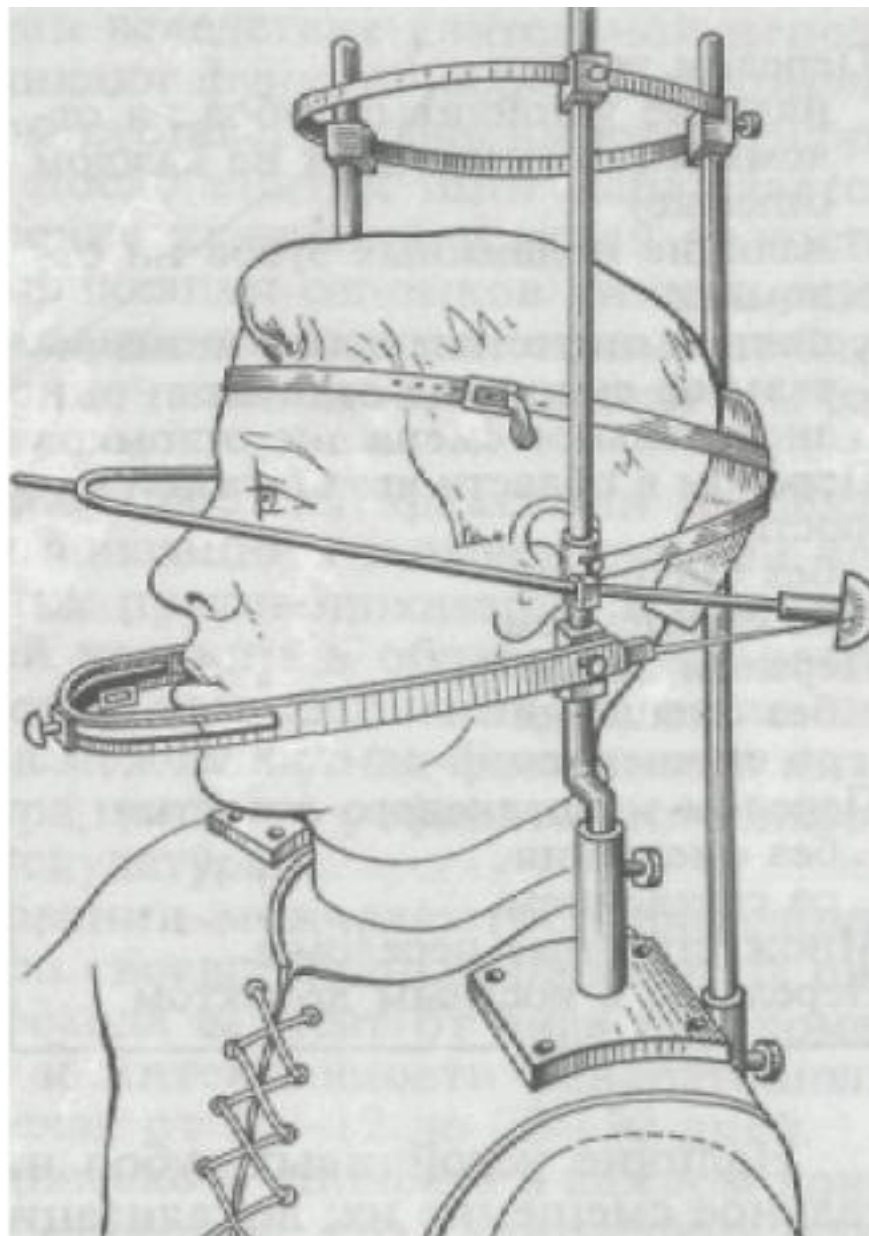
Жоғарғы жақтың сынуы

- Лефор 1 бойынша сынық кезінде: сыртқы және ішкі құрылғы қолданамыз, сыртқы тұтқышы бар тіс-иектік шина. Тістер жоқ жерлерде шина толығымен пластмассалы базистан тұрады. Сынық ішке қарай ығысқанда қондырғы ауыз ішілік бөлік және гипстті таңғыштан тұрады.

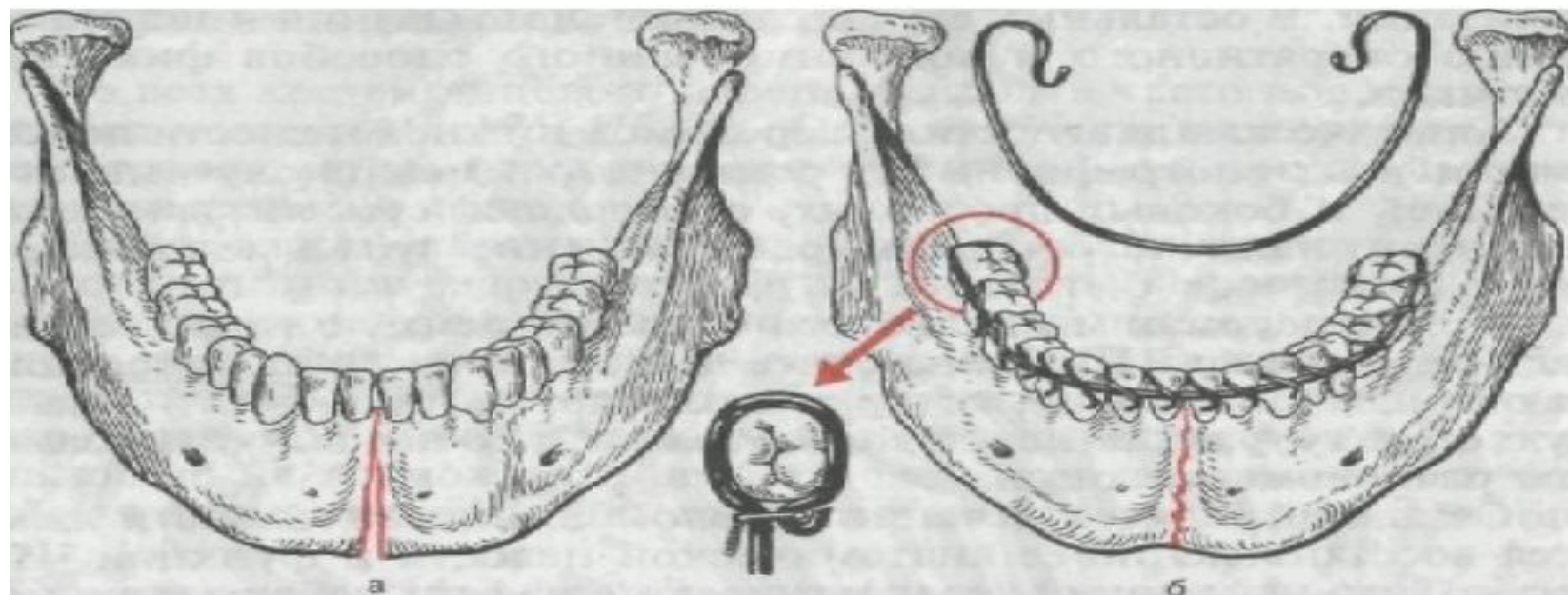
- Тіректік бөлікті тек баста ғана емес денеде де орналастыруға болады

Төменгі жақтық сынықтары

- Емнің мақсаты жақтың анатомиялық бүтіндігін қалпына келтіру.
- Ортопедиялық конструкцияның түрін сынықтың түріне байланысты тандаймыз.

- Тұрақты тістердің саны жеткілікті болғанда, төменгі жақ денесінің ортаңғы сынығында репозицияны колмен жасап, бөлшектерді біржақты тіс үстілік шина арқылы тұрақтандырамыз.

- Біржақты сынықтар кезінде құрылғы шайнау бұлшық еттеріне қарсы тұрып, төменгі жақты мықты және қимылсыз түрде ұстап тұруы керек. Бұл жағдайда біржақты тіс үстілік дәнекерленген сауыт үстілік сауыт шина немесе шығыршық колданамыз

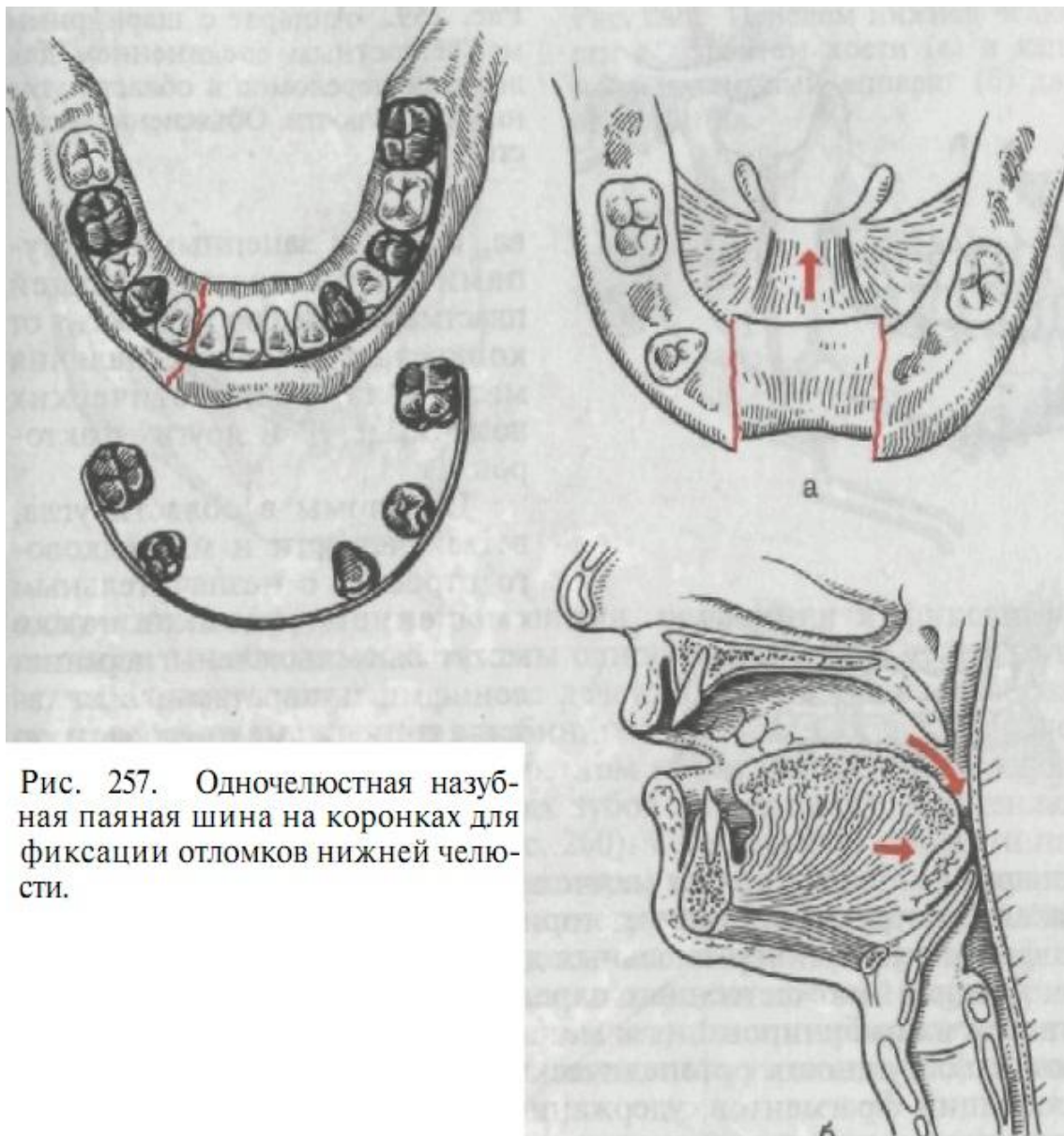

Рис. 257. Одночелюстная назубная паяная шина на коронках для фиксации отломков нижней челюсти.

- Жақ бұрышы сынығы, жақ бұтағынын және айдаршықты өсіндінің сынығында қос шарнирлы жақаралық құрылғы қолданамыз.

- Егер сынық сүйек ақауымен қатар жүрсе Оксманнын репозициялық қондырғысын қолдануға болады

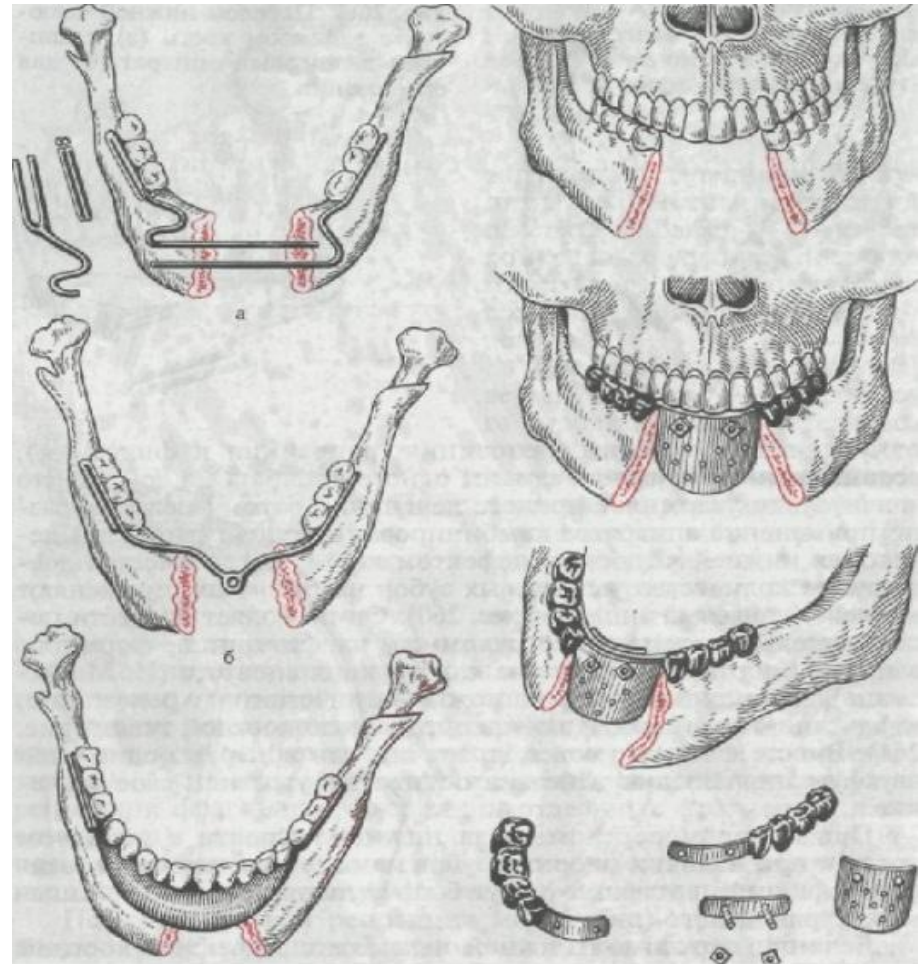

Рис.261. Аппарат комбинированного последовательного действия (по И.М.Оксману). Объяснение в тексте.

Рис.262. Репонирующий и фиксирующий аппарат,

- Көп жағдайда емнің нәтижесі қанағаттанарлық болады. Оқты емес жарақатарда 4-5 аптада сүйектер біте бастайды. Ем нәтижелі болуы үшін келесі талаптарды орындау керек
- Сынықтарды дұрыс орнына келтіру
- Механикалық тұрақтылығын ескеру
- Жарақат болған жерінде қан айналымын сақтау

- Осы шарттарды ұстанбаса ем нәтижесі нашар болуы мүмкін. Сүйектердін дұрыс бітпеуі немесе толық бітпеуі, жақтың контрактурасы және жалған буынның пайда болуы байқалады.

- Литература

- 1. Бушан М.Г. Патологическая стираемость зубов и ее осложнения. Кишинев, 1979.
- 2. Копейкин В.Н. , Демнер Л.М. Зубопротезная техника. М., 1993. с. 197-209.
- 3. Щербаков.А.С.Гаврилов.Е.Н.Трезубов.В.Н.Жулев.Е.Н. Ортопедическая стоматология.М.Мед. 1998г. 395-411
- 4. Курляндский В.Ю «Ортопедическая стоматология», М. Медицина, 1977. с. 265-286.
- 5. Гаврилов Е.И., Щербаков А.С. «Ортопедическая стоматология», М., 1984. 304-309.
- 6. Хватова В.А., Курляндский В.Ю. К вопросу этиологии и патогенеза неврологических симптомов при снижении "высоты прикуса".
- 7. Каламкаров Х.А. "Ортопедическое лечение патологической стираемости твердых тканей зуба". М. 1984.
- 8. Кульманбетов И.А. Влияние света гелий-неонового лазера на течение пародонтита и сахарного диабета в эксперименте. Диссертация канд.мед.наук. Алматы 1983.
- 9. Гаврилов Е.Н. "Деформация зубных рядов" М. 1984 г.
- 10. Погодин И.М., Пономарева В.А.Руководство для зубных техников. М.Мед.1994.
- 11. Копейкин В.Н «Ошибки в ортопедической стоматологии», М., Мед., 1986 .
- 12.Каламкаров Х.А., Матвеева А.И. Клинические аспекты методики избирательного пришлифовывания зубов при заболевании пародонта. Стоматология 1983 №6 стр. 67.
- 13. Рузуддинов С.Р., Телебаева Г. Т. Логико-дидактические структуры в изучении ортопедической стоматологии Алматы, 1995 .
- 14. Копейкин В.Н. "Ортопедическая стоматология" М.Мед. 1998 г.
- 15. Криштаб С.И. «Ортопедическая стоматология» Киев. 1986. с. 198-202.
- 16. И.К. Луцкая Руководство по стоматологии. Ростов на Дону 2002. с.553.
- 17. Фантомный курс по ортопедической стоматологии. А.П.Коновалов., Н.В.Курякина., Н.Е.Митин